گزارش روز

بعد از ۸۶ روز رسانه‌ای شد

«دستور فوری» احمدی‌نژاد برای بازگشایی خانه سینما

● **کیمیا امینیان:** «بسمه‌تعالی جناب آقای شمقدری چرا اینقدر بسته و با تنگ‌نظری برخورد می‌شود. باید اجازه داد یک نهاد صنفی کار خودش را بکند. اکثریت قاطع اعضای خانه سینما متعهد به کشور و ارزش‌های الهی و انسانی هستند. کاری نشود که گرایشات و اغراض شخصی و گروهی به نام انقلاب معرفی و یا خدای ناکرده با استفاده از قدرت سازمانی تحمیل گردد. فوری مشکل را حل کنید و اعلام نتیجه شود.» این متن، دستور صریح محمود احمدی‌نژاد رییس‌جمهور است که در گردش‌کار شماره ۲۸۱۲ مورخ ۱۱ فروردین ۹۲ معاونت ارتباطات و اطلاع‌رسانی این دفتر در خصوص گزارش نمایندگان خانه سینما در هیات هفت‌نفره اصلاح اساسنامه خطاب به رییس سازمان سینمایی کشور ابلاغ شده است و حالا بعد از ۸۶ روز در حالی توسط ایسنا منتشر شد که گروهی با تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، قصد برگزاری مجمع عمومی خانه سینما را دارند. مجمع عمومی‌ای که از نظر هیات‌مدیره قانونی و اعضای صنوف ۲۹گانه سینمایی کشور غیرقانونی است. نکته قابل توجه در این نامه که بعد از نزدیک به سه‌ماه از ابلاغ آن منتشر شده، لحن دستوری رییس‌جمهور نه درخواستی آن و عدم‌توجه رییس سازمان سینمایی به آن است. به این دلیل که بعد از تعطیلات نوروزی موضوع هیات بازگشایی خانه سینما مطرح شد. هیاتی که در حکم هیات موسس بودند و قرار بود اساسنامه تازه‌ای برای خانه سینما بنویسند. هیاتی که از نظر صنوف ۲۹گانه سینمایی مورد تایید نبودند و اعلام کردند که خانه سینما یک نهاد موجود است و بعد از اصلاح اساسنامه باید در مجمع عمومی با حضور نمایندگان اصناف، آن را به تصویب برسانند و موجبات بازگشایی خانه سینما را فراهم کنند. در مقابل این نگاه، سازمان سینمایی غیرقانونی بودن مجمع عمومی را اعلام کرد. این کشمکش‌ها آنقدر ادامه یافت تا در نهایت نامه محمود احمدی‌نژاد، ریاست‌جمهوری، در دسترس خبرگزاری ایسنا قرار گرفت و نشان از قانونی‌بودن اعضای صنوف ۲۹گانه و آخرین هیات‌مدیره خانه سینما بعد از پایان هیات هفت‌نفره اصلاح اساسنامه داشت. نامه‌ای که به گفته فرهاد توحیدی رییس هیات‌مدیره خانه سینما یک اتفاق مهم و در جهت ابهام‌زدایی است. توحیدی در گفت‌وگو با «شرق» ضمن استقبال از این نامه گفت: «به گمان من قضیه با انتشار این نامه روشن شده است و نشان می‌دهد که به‌رغم دستور صریح رییس‌جمهور اراده‌ای برای بازگشایی خانه سینما از سوی سازمان سینمایی وجود ندارد.» به گفته توحیدی: «آنچه مسلم است بعد از ابلاغ دستور رییس‌جمهور، روند به سمت دیگری رفت و شکل بازگشایی خانه سینما به‌گونه‌ای شده که یک هیات مجعول که در راس آن برخی از صنوف غیر از اصناف ۲۹گانه هستند و با بیانیه‌ای که در بانی‌فیلم منتشر کرده‌اند اعلام مجمع عمومی به عنوان خانه سینما را داشتند.» رییس هیات‌مدیره خانه سینما انتشار نامه رییس‌جمهور را واکنشی به گفت‌وگوی جواد شمقدری، معاونت سینمایی و نقل‌قول برخی نکات از سوی احمدی‌نژاد دانست: «این نامه در جهت ابهام‌زدایی از برخی از اتفاقاتی بوده که در این مدت رخ داده است و به نظر ما اتفاق بسیار خوبی است و از محتوای نامه ایشان مشخص است که خواستند تا بر مبنای خواست صنوف سینمایی، خانه سینما بازگشایی شود.» البته واکنش جواد شمقدری به این نامه نیز درخور توجه است. چراکه او در پاسخ به ایسنا با تکرار صحبت‌های قبلی گفته که این نامه شانتاژ خانه سینماست: «آخرین وضعیت همان مسیری است که قبلا هم به آن اشاره کرده بودیم، ما این مسیر را قبلا به آقای احمدی‌نژاد توضیح داده بودیم. ایشان متوجه شدند که دوستان خانه سینما در حال شیطنت و شانتاژ هستند.»او گفته: «نامه کمی با تداخل زمان مواجه شده بود و همین امر اشتباهاتی را به وجود آورده است. نامه خانه سینما مربوط به فروردین است. این آقایان خانه سینما هستند که تمایلی به بازگشایی آن مجموعه در دولت فعلی ندارند. من به آقای احمدی‌نژاد توضیح دادم آقایان اراده‌ای به بازگشایی خانه سینما در دولت فعلی ندارند. آنها دنبال دولت اصلاحات بودند و فکر می‌کنند که دولت آقای روحانی هم مانند همان دولت است، درحالی که نمی‌دانند ایشان همانطور که گفتند، قرار است طبق قانون عمل کنند.»توحیدی درباره بازگشایی خانه سینما با بیان اینکه هر روز اتفاق تازه‌ای می‌افتد، نمی‌توان درباره زمان بازگشایی آن نظر داد، به «شرق» گفت: «ما هر روزی که بتوانیم با کیفیت و شرایط مطلوب و بعد از برگزاری مجمع عمومی، خانه سینما را بازگشایی کنیم؛ تعلل نخواهیم کرد. اگر این اتفاق حتی فردا نیز بیفتد، خانه سینما باز می‌شود. منتها خانه سینما براساس موازین قانونی بازگشایی خواهد شد.»او همچنین با اشاره به مجمع عمومی که با عنوان خانه سینما قرار است پنجم تیر برگزار شود؛ آن را غیرقانونی خواند و اعلام کرد که این عمل جعل نام خانه سینماست و از سوی مجمع صنوف سینمایی قابل پیگیری قانونی است. به دنبال صحبت‌های رییس هیات‌مدیره خانه سینما، صنوف ۲۹گانه سینمایی نیز در بیانیه‌ای که به امضای روسای صنوف رسیده است؛ برگزاری این مجمع عمومی را غیرقانونی دانستند. نامه صنوف سینمایی که در اختیار روزنامه «شرق» نیز قرار گرفته است به این مضمون است: «عنوان «خانه سینما» و «جامعه اصناف سینمای ایران» متعلق به ما است که دارای اساسنامه به ثبت رسیده در اداره ثبت شرکت‌ها (به شماره ۷۶۷۴ و تاریخ ۷۲/۷/۱۳) هستیم و بر اساس همین هویت قانونی، دستور انحلال خانه سینما که از سوی «هیات نظارت بر فعالیت موسسات فرهنگی وزارت ارشاد» صادر شده بود را در دیوان عدالت اداری (دادنامه ۹۱۰۴۳۷ مورخ ۹۱/۳/۱) لغو کردیم و هم‌اکنون در حال پیگیری لغو تصمیم دوم هیات مذکور در خصوص توقف فعالیت خانه سینما نیز هستیم.»

دبیر ششمین دوسالانه تصویرگری:

هنوز در ۱۱ سال قبل گیر کرده‌ایم

سحر آزاد: ۱۱ سال از زمانی که آخرین دوسالانه تصویرگری برگزار شد، می‌گذرد و حالا بعد از این مدت قرار است بار دیگر تصویرگران شاهد برپایی دوسالانه‌ای باشند که به اعتقاد دبیرش در همان نقطه‌ای که ۱۱سال قبل برپا شد،گیر کرده و الگوهای تصویرگری پس از آن تغییری نکرده است. صبح روز گذشته، چهارم تیر نشست مطبوعاتی ششمین دوسالانه تصویرگری در موزه هنرهای معاصر ایران برگزار شد. کیانوش غریب‌پور، دبیر دوسالانه با بیان اینکه لوکوموتیو خوابیده تصویرگری دوباره به راه می‌افتد، گفت: «۱۱سال پیش شرایط اجتماعی و فضای حرفه‌ای خیلی فرق می‌کرد. خیلی از دوستانی که در آخرین دوسالانه تشویق شدند، الان استاد شده‌اند. وضعیت پیچیده‌تر شده است. از لحاظ حرفه‌ای ترجیح می‌دهم، هیچ پیش‌بینی‌ای در مورد اینکه در ششمین دوره چه اتفاقی می‌افتد، نداشته باشم.»او درباره شرایط تصویرگری در این سال‌ها عنوان کرد: «دوسالانه را به دنیای تصویرگری ایران برگرداندیم تا رکودی که فکر می‌کنیم در تصویرگری به‌وجود آمده است، شکسته شود. اساسا دوسالانه‌ها برای این است که دوره قبل را بررسی و برای دوره بعدی طرح و نقشه ارایه کند. این همان نکته‌ای است که در جشنواره‌ها روی نمی‌دهد. ما ۱۱-۱۰ سال است در نقطه‌ای که در پنجمین دوسالانه تصویرگری ارایه شده بود، باقی مانده‌ایم. الگوهای تصویرگری ما تغییری نکرده و همانجا گیر کرده‌ایم.» این تصویرگر با اشاره به اینکه تصویرگری ایران به یک خون تازه نیاز دارد، در پاسخ به «شرق» در مورد گره‌ای که در این سال‌ها گریبانگیر تصویرگری بوده است، گفت: «در دوسالانه‌های قبلی آنچه مورد تشویق قرار گرفت، نگاه هنری به تصویرگری بود و در عمل هم جایگاه جدی خود را پیدا کرد ولی در صنعت نشر و اقناع حس زیبایی‌شناسی جامعه ابتر ماند چون

در این سال‌ها دوسالانه تصویرگری دیگری هم برپا نشد، الگویی که در جایزه‌گرفتن‌ها به‌وجود آمده بود، شکسته نشد و تغییر نکرد و حتی امروزه دوستان جوان ما سعی می‌کنند مانند پیشکسوتان و کسانی که در دوسالانه پنجم جایزه گرفتند، کار کنند.»اصغر امیرنیا، مدیرکل هنرهای تجسمی نیز در بخشی از این نشست با اشاره به وقفه طولانی‌مدت در برگزاری این دوسالانه گفت: «مرکز هنرهای تجسمی به استناد ماده ۱۱ شرح وظایف خود در تلاش است دوسالانه‌ها را با مشارکت صنوف و انجمن‌ها برگزار کند. به همین دلیل یک جدول زمان‌بندی ثابت برای همه دوسالانه‌های امسال ترسیم کرده‌ایم.»او در پاسخ به یکی از خبرنگاران درباره تاثیر تغییر دولت و روی کارآمدن مدیران جدید در برپایی دوسالانه‌ها گفت: «دوسالانه‌هایی که برای سال ۹۲ طراحی شده‌اند، تغییر نخواهند کرد.»در ادامه علی هاشمی شهرکی، دبیر علمی دوسالانه و مدیرعامل انجمن تصویرگران، موضوع اصلی بخش علمی دوسالانه را «دنیای جدید تصویرگری» نامید که مروری بر شاخه‌های جدید تصویرگری مانند تصویرگری انیمیشن، تصویرگری بازی‌های رایانه‌ای، تصویرگری تبلیغات و... خواهد داشت. او با بیان اینکه قبلا تصویرگری تنها در شاخه کتاب‌های کودک و نوجوان شناخته می‌شد، از توسعه شاخه‌های جدید در این ۱۱ سال خبر داد که در بخش علمی مورد بررسی قرار می‌گیرند. ششمین دوسالانه تصویرگری در سه بخش رقابتی شامل تصویرگری‌های منتشرشده در کتاب‌های یک دهه اخیر، بخش موضوعی با عنوان «جهان نورها و سایه‌ها» و بخش استعدادهای جوان ۱۸ الی ۲۵ سال از دوم آبان برگزار می‌شود. هرچند هنوز مکان برپایی نمایشگاه مشخص نشده است اما در کنار دوسالانه از چهار تصویرگر برجسته تقدیر و چهار کارگاه نیز برپا خواهد شد.

شهرام ناظری در گفت‌وگو با «شرق»

امیدی در دل مردم شکوفه کرده است

پرویز براتی

«شهرام ناظری» موسیقیدانی مردمی است. هنرمندی است که طی سه‌دهه گذشته بی‌هیچ قیل‌وقالی در سختی‌ها و ناملایمات جامعه با آثار خود همراه مردم بوده. او چه بر صحنه موسیقی و چه در صحنه اجتماع، همواره یار و همراه مردم بوده است. خواننده‌ای است که معتبرترین مدال‌های افتخار جهانی را برای موسیقی و آواز این مرزوبوم به ارمغان آورده است. در کنار دریافت نشان شوالیه، دارنده نشان آفیسیر (به معنای صاحب‌منصب هنر و ادبیات) و دکترای افتخاری از وزارت فرهنگ فرانسه است. افتخارات ناظری البته فراتر از اینهاست. دریافت نشان «میراث فرهنگی شرق» از طرف آسیاسوسایتی و دبیرکل سازمان ملل متحد «بان‌کی‌مون». دریافت نشان طلایی «سماع مولانا» از آخرین بازمانده مولانا (اسین چلبی در قونیه). دکترای افتخاری از سوی آمریکن یونیورسیتی و دریافت تقدیرنامه از دانشگاه‌های هاروارد و UCLA. سخنرانی و اجرا در دانشگاه‌های کلمبیا، استنفورد و برکلی و دانشگاه توکیو و شرکت در اکثر فستیوال‌های مهم هنری جهان، گوشه‌هایی از افتخارات این هنرمند ایرانی است. این روزها انتخاب رییس‌جمهور جدید، واکنش مثبت شوالیه آواز ایران را در پی داشته. ناظری معتقد است فضای جدید امید تازه‌ای را به رگ‌های اجتماع تزریق کرده که برای بهبود اوضاع فرهنگ و هنر بسیار راهگشاست. در همین زمینه گفت‌وگوی کوتاهی با استاد ناظری ترتیب دادیم که در ادامه می‌خوانید.

با توجه به اینکه رییس‌جمهور جدید حاصل انتخاب مردم است، وضعیت هنر را در دولت آینده چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

به‌طور کلی با توجه به اینکه جناب آقای حسن روحانی انسان فرهیخته‌ای هستند و با توجه به طرز فکر ایشان و یارانشان از جمله دکتر عارف، مهندس نعمت‌زاده و... همچنین جناب خاتمی که مورد علاقه اهل فرهنگ هستند؛ شک ندارم که در آینده شاهد رشد فرهنگ و هنر در مملکت خواهیم بود. با توجه به تخریب‌هایی که به وجود آمد نمی‌شود انتظار داشت که یک‌باره همه چیز درست شود. این موضوع نیاز به زمان دارد. همین که امیدی در دل مردم شکوفه کرده است، این خود بدون‌شک بسیار در پیشبرد هنر و فرهنگ اثرگذار خواهد بود؛ چون جامعه امیدوار با جامعه ناامید خیلی فرق می‌کند.

تخریب‌های فرهنگی و هنری تا چه حد آسیب‌شناسی و ارزیابی می‌شود؟

به نظر من تخریب فرهنگی بسیار وسیع است. لازم است با برنامه‌ریزی صحیح در امر آموزش سال‌ها با کارشناسان و استادان، واقعی موضوع هنر و فرهنگ مملکت را جدی گرفته و روی آن تحقیق و کاوش شود تا آرام‌آرام به یک نتیجه نسبی برسیم.

با همه مشکلات واقعا قابل تقدیر است که هنرمندان از پا ننشسته و با چنگ و دندان از هنر پاسداری کرده‌اند.

شرایط، بسیار بسیار دشوار بوده. فکرش را بکنید که شما برای آنکه از هنرتان محافظت کنید، باید از بسیاری مواهب و نعمت‌های زندگی چشم‌پوشی کنید. خود بنده به‌طور مثال ۳۳ سال از گرفتن حق و حقوقم از صداوسیما محروم ماندم و از بسیاری برنامه‌های آنها در جهت کمک مالی و سایر تقدیرنامه‌ها، هدیه‌ها، جایزه‌ها و دیگر مزایا دور ماندم. کمک‌های دولتی را نپذیرفتم. وام‌های دولتی، پیشنهاد گرفتن زمین، خانه و سایر چیزهای دیگر را قبول نکردم. کلیه آثارم را با همت شخصی تهیه کردم. به هر صورت تا امروز آنچه که انجام شده حاصل ایستادگی همه هنرمندان کشور است که تا حد امکان با چنگ و دندان از هنر و فرهنگ محافظت کرده‌اند. مراکزی هم بوده‌اند که به جای ضربه‌زدن به موسیقی کمک کرده‌اند؛ هرچند موسیقی آسیب‌پذیرتر و هنرمندان آن مورد جفا واقع شده‌اند، اما اگر در جایی یا مرکزی یک قدم برای موسیقی برداشته شده است، ما هنرمندان موسیقی قدردان آنها بوده‌ایم. به‌طور مثال مرکز موسیقی تالار وحدت در جهت صدور مجوز برای انتشار CD و کنسرت هنرمندان کوتاهی نکرده و ما ممنونش هستیم یا حوزه هنری که در جهت موسیقی مقامی فعالیت‌هایی داشته، یا انجمن موسیقی در بعضی از موارد آموزشی کارهایی انجام داده، که ما قدردان همگی آنها هستیم. به‌طور کلی در مقایسه با ارگان‌های مملکتی، شهرداری نسبتا عملکرد بهتری به موسیقی داشته است. به‌طور مثال در این سال‌ها که تلویزیون راضی به نشان دادن «ساز» نشد؛ شهرداری با تاسیس «موزه موسیقی»، گام بزرگی در جهت حفظ، نگهداری و شناسایی سازهای ایرانی انجام داده است. دایر کردن فرهنگسراهای مختلف در سطح شهر تهران و برپا کردن جشنواره‌های موسیقی، کمک به خانه هنرمندان و واحدهای دیگر موسیقی و اقداماتی از این دست که شهرداری در راستای موسیقی انجام داده است، از جمله اقدامات خوب شهرداری است و ما هنرمندان موسیقی سپاسگزار آن هستیم. از این به بعد انتظارمان این است که موسیقی را جدی گرفته و به‌طور ریشه‌ای و اصولی با آن برخورد شود. باشد تا این هنر آسمانی و به‌طور کلی مقوله فرهنگ که امروز مهم‌ترین معضل کشور به‌شمار می‌رود، به‌نحوی حرکت کند و به مرحله‌ای برسد که درخور شایستگی ایران و فرهنگ و تمدن ایرانی باشد.

در انتها پیرامون کنسرت جدیدتان برایمان بگویید که گویا روزهای ۱۴، ۱۵، ۱۶ و ۱۷ تیر در محل سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی تهران برپا خواهد شد...

در کنسرت تیرماه بنا به درخواست مردم، شماری از قطعات قدیمی را اجرا خواهم کرد؛ قطعاتی که حالتی نوستالژیک برای مخاطبان دارند. از آن جمله می‌توانم به «الا یا ایها ساقی، ادرکاساوناولها/ که عشق آسان نمود اول، ولی افتاد مشکل‌ها»، «ای لولیان یک لولی‌ای دیوانه شد»، «اندک‌اندک جمع مستان می‌رسد» و «چه دانستم که این سودا مرا زینسان کند مجنون» اشاره کنم. برخی قطعات این اجرا هم اشاره‌هایی به برخی آلبوم‌هایم از جمله «یادگار دوست» و «آتش در نیستان» خواهد داشت. در این کنسرت گروه «مولوی» مرا همراهی خواهد کرد.

عکس: آیدین رهبر، شرق

عکس روز

دوهزاروپانصدویکمین ستاره پیاده‌روی مشاهیر هالیوود در مراسمی که جانی دپ و تام کروز نیز حضور داشتند، به نام جفری بروکهایمر از تهیه‌کنندگان شناخته‌شده سینمای آمریکا همچون «پلیس بورلی هیلز»، «پسران بد»، «دشمن مردم» و «گنجینه ملی» به ثبت رسید. جانی دپ که علاوه بر بازیگری از سوم جولای کارگردانی‌اش را هم با فیلم «تکاور تنها» نشان خواهد داد، در این مراسم از بروکهایمر به‌عنوان تهیه‌کننده فیلم خود و فیلم‌هایی مانند دزدان دریایی کاراییب و... اینگونه تشکر کرد: «این مرد برای من در حکم یک اسطوره است. بدون جری نه دزدان دریایی‌ای وجود داشتند و نه کاپیتان جک گنجیشکه‌ای. بدون جری نه تکاور تنهایی وجود داشت و نه تونتویی. به همین دلیل من از او بسیار سپاسگزارم.»

عکس: AFP

چهره روز

بازگشت دوباره بهزاد فراهانی به کارگردانی تئاتر

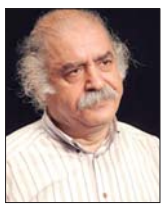

● **شرق:** بعد از پنج‌سال دوری بهزاد فراهانی از کارگردانی تئاتر، او تابستان امسال به تالار اصلی تئاترشهر می‌رود. محسن حسن‌زاده، مدیر روابط‌عمومی تئاترشهر درباره انتخاب جدول نمایش‌های تئاترشهر به ایسنا گفته است: «اعلام برنامه قطعی تالار اصلی تئاترشهر در فصل تابستان قدری پیچیده به نظر می‌رسید. سه گروه نمایشی گفته بودند قرار است بعد از نمایش «پسران آفتاب» که تیر و مرداد روی صحنه می‌رود، نمایش‌هایشان را اجرا کنند اما اجرای هیچ یک از نمایش‌هایی که توسط علی پویان و جلال تهرانی پیشنهاد شده بود، قطعی نبود. او البته عنوان کرده است نمایش فراهانی بعد از «پسران آفتاب» در شهریور سال‌جاری اجرا می‌شود اما اگر به هر دلیلی او این نمایش را به روی صحنه نبرد، نمایش «سیندرلا» از سوی جلال تهرانی اجرا خواهد شد. آخرین نمایشی که فراهانی در کسوت کارگردان در آن ظاهر شده بود، «فیروزه» نام داشت ولی هنوز درباره نمایشی که قرار است از سوی او به روی صحنه برود، جزییات بیشتری منتشر نشده و فقط اعلام شده است یکی از دو نمایشنامه «گل و قداره» یا «خون و گل سرخ» خواهند بود.

زیر آسمان فیروزه‌ای

اصغر فرهادی در آلمان

● اصغر فرهادی که این روزها آخرین اثرش با عنوان «گذشته» همزمان در ایران و دنیا به نمایش درآمده است، به مناسبت اکران همین فیلم در جشنواره فیلم مونیخ به آلمان می‌رود. فرهادی در حال حاضر در فرانسه به سر می‌برد و طی چند روز آینده به آلمان می‌رود تا در بخش رقابتی جشنواره فیلم «مونیخ» که از ۲۸ ژوئن تا ششم جولای (هفتم تا ۱۵ تیر) برگزار می‌شود، شرکت کند. این فیلم که برای اولین‌بار در شصت‌وششمین جشنواره فیلم کن نمایش داده شد و برنیس بژو بازیگر زن فیلم توانست جایزه بهترین بازیگر را دریافت کند، در بخش ویژه جشنواره «سیدنی» هم نمایش داده شد و بعد از جشنواره «مونیخ» در جشنواره «دوربان» آفریقای‌جنوبی شرکت خواهد کرد.